

זבחים קיא

עניין: לא קרבו נסכים במדבר

שם משמואל שלח תרע"א

לכולם. וע"כ בציבור שיש בהם כח התכללות היו טעונים נסכים ממתן תורה ואילך שישראל השיגו אז מעלת ציבור, שהרי התורה לא ניתנה ליחידים, ובמדרש שזה אחד מהטעמים שלא נתנה לאבות, ואיתא נמי במדרש (דב"ר פ"ז) אילו היו ישראל חסרים אפי' אדם אחד לא היו מקבלים את התורה, כי התורה איננה רק לכל הכלל. וע"כ במתן תורה שהשיגו ישראל מעלה זו ע"כ הצריכה התורה נסכים לקרבן ציבור, שהרי יש בהן התדמיות בצד מה, וממילא מביאין תוספת מעלה גם בחלקים הנמוכים שבאדם, כמו שנפש הבהמה מביאה תועלת לנפש האדם, כן נמי מביאין הנסכים תועלת ליתר חלקי האדם הנמוכים. אך כ"ז הוא בקרבן ציבור שיש בהם מעלת התכללות, אבל לא בקרבן יחיד, ולא הי' ענין או לנסכים. הגם שיש בכל יחיד ויחיד נמי נקודה פנימית שנקראת בתולה ואיש לא ידעה, וממנה הכח הכללי לכל פרט ופרט, אך היא בהסתתר והעלם מאד. אבל אחרי חטא המרגלים שנעשו ישראל שבזרי לב מאד, וכדברי תדבאר הנ"ל אותן העניים שכבר יצא לבם מעליהם, ומחמת שבירת הלב נתגלתה הנקודה הפנימית שבלב וממנה הרצון שבישראל לאביהן שבשמים למעלה מן הטעם, וכמו שאמרו הננו ועלינו אל המקום אשר אמר ה' ויעפילו לעלות וגו' וארון ברית ה' ומשה לא משו מקרב המחנה, וא"כ הלכו אפי' על מנת ליהרג, והכל בכדי להתרצות לפני הש"י להיות תיקון על חטאתם, ע"כ זכו שאפי' כל יחיד יהי' קרבנו טעון נסכים, שמאז והלאה נפתח סגור הלב, וכל יחיד ויחיד נתגלה הכח הכללי שבו ותהי' לו תועלת בנסכים מהצמחים כנ"ל:

שם משמואל שלח תרע"א

בגמ' (ברכות י"ד סע"ב) כל הקורא ק"ש בלא תפילין כאילו הקריב עולה בלא מנחה וזבח בלא נסכים. ביאור הדברים, דהנה זבח הוא קרבן מבע"ח ומקרב ג"כ נפש האדם להשי"ת כמ"ש רש"י, (ויקרא י"ז י"א) תבא נפש ותכפר על הנפש, כי הנפש החיונית שבבהמה מכפרת על הנפש השכלית שבאדם, והנסכים הם צמחים שאין להם רק נפש צומחת, וכאשר נעשה מזה ג"כ קרבן להשי"ת נאמר תבא הנפש הצומחת שבנסכים ותכפר על הנפש הטבעית שבאדם, שע"י הנסכים גב הנפש הטבעית שבאדם מתקדשת להיות נמשכת לרצון השי"ת מעצמה אף בלתי הכח השכלי, וממילא כאשר הקריב זבח בלא נסכים הרי הנפש השכלית לבדה מתקדשת ולא הנפש הטבעית. והנה ק"ש היא אהבת השם ועול תורה ומצוות רק במחשבה ודיבור, ותפילין הן גם במעשה, היינו שתפילין ש"י מקשרין את הלב ותפילין ש"ר מקשרין את המוח שיהיו מעצמם נמשכין אחר רצון השי"ת שלא יצטרך אדם ללחום עם כחות המחשבה וכחות הלב לשעבדם לעשות רצונו יתב' רק להיות בטבעם כן כמאה"כ (תהלים ס"ג) צמאה לך נפשי כמה לך בשרי, ובמדרש (ב"ר פ' ס"ט) כשם שנפשי צמאה לך כך רמ"ח אבריים שיש בי צמאים לך. וע"כ הקורא ק"ש בלא תפילין כאילו הקריב קרבן מבע"ח לבדם לא מן הצמחים:

ולפי האמור יובן מה שפרשת נסכים נאמרה אחר פרשת המרגלים, שישראל זכו לכך מחמת מסירת נפשם שהיתה להם אחר שילוח המרגלים שהתודעו שחטאו כמ"ש ויתאבלו העם מאד, ומסרו נפשם וירדו למלחמה אף ליהרג, כי מרע"ה הזהיר להם אל תעלו כי אין ה' בקרבכם ולא תנגפו לפני אויביכם, כי חשבו לתקן חטאם במה שקודם לא רצו למסור נפשם להשי"ת ולא רצו ללכת

קדושת לוי סוף פרשת ויקרא

הכ"ל, כי הקרבן בדמות השפע שהקב"ה משפיע מחמת חסדו הגדול בלא מעשה התחתונים, לזה הקרבן הוא חי, כי חי הוא מהקב"ה, והנסכים הם מצומצמים, והוא על ידי מעשה התחתונים, שאדם צריך לעשות בו איזה פעולה לנטוע או לזרוע, והנסכים הם מורים על השפע הנשפע מהבורא ברוך הוא מחמת מעשה התחתונים, שישראל ראויים מחמת מעשיהם הטובים שהבורא ברוך הוא ישפיע עליהם טובות. והנה ישראל במדבר היו בבחינה שהקב"ה השפיע להם מחמת חסדו הגדול, ולכן היה השפע הנשפע להם בדוגמא זו, דהיינו המן והבאר שאין בהם כלל מעשה מאדם, אבל בארץ ישראל היה השפע הנשפע עליהם מחמת מעשה התחתונים כנ"ל, ולזה היה השפע הנשפע עליהם מה שזרעו ונטעו מזה אכלו, דוגמת השפע הנשפע עליהם מחמת מעשה התחתונים כנ"ל. וזהו הרמז בפסוק (במדבר טו, ב-ג) כי תבואו אל ארץ מושבותיכם כו' ועשיתם עולה לה' וכו', ותלוים הנסכים בארץ (ע"י קידושין לו, ב; זבחים קיא, א) לרמוז על הנ"ל, שהנסכים מורים על השפע שנשפע על הארץ כנ"ל.

שפת אמת שלח תרמ"ט

בלבד. והבירור צריך להיות גם בגוף, וכמו כן בכל קרבן צוה ה' יתברך להוסיף נסכים ומנחה שהוא התיקונים מן הארץ דגן תירוש ויצהר שבאין בכח חרישה וזריעה ונטיעה. אבל הבהמה הוא בעל חיים בעצמו. והקב"ה רצה בשעת הקרבן יהיה דביקות במעשה האדם. ולכן השירה היתה בשעת נסכים עובדא ומלולא. וכמו כן קריאת שמע ותפילין. לכן בשבת קודש אין צריכין תפילין¹⁰ שהיא יומא דנשמתין ואין צריכין בירור כנ"ל:

ובמדרש¹¹ לך אכול בשמחה לחמך (קהלת ט, ז) חלה יינך (שם) נסכים כבר רצה מעשיך (שם) בניית בני ישראל לארץ ישראל. והוא כמו שכתבתי¹² כי בני ישראל כמו שהמשיכו התורה מן השמים לארץ בדור המדבר. כן בארץ ישראל היה העלאת ארץ לשמים. והוא ב' הבחינות עפר מן האדמה ונשמת חיים (בראשית ב, ז).

WHATSAPP

EMAIL

PODCAST

TORAHANYTIME

ALLDAF

DAFYOMI PORTAL

KOLHALASHON